

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ БЮДЖЕТНОЇ ПРОГРАМИ
за 2020 рік

1. 0700000

(КПКВК МБ)

Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації

(найменування головного розпорядника)

2. 0710000

(КПКВК МБ)

Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації

(найменування відповідального виконавця)

3. 0712060

(КПКВК МБ)

0762 Створення банків крові та її компонентів

(КФКВК) (найменування бюджетної програми)

4. Мета бюджетної програми

Забезпечення медичних закладів препаратами крові та її компонентами

5. Оцінка ефективності бюджетної програми за критеріями:

5.1 "Виконання бюджетної програми за напрямками використання бюджетних коштів": (тис. грн.)

№ з/п	Позначки	План з урахуванням змін			Виконано			Відхилення		
		заплановані фонди	спеціальний фонд	разом	заплановані фонди	спеціальний фонд	разом	заплановані фонди	спеціальний фонд	разом
1.	Виплати (надані кредити)	46193,5	1060,4	47253,9	45153,1	1054,7	46207,8	-1040,4	-5,7	-1046,1

<p>По напрямку "Заготівля і переробка донорської крові та виробництво препаратів крові" відхилення по загальному фонду виникли у зв'язку з економією коштів по енергетоскоп, вартування на заробітну плату працівників, які мають інвалідність, по продуктах харчування донорів.</p> <p>По напрямку "Здійснення заходів щодо забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері пожежної безпеки у закладах охорони здоров'я та медичної освіти" виникла економія внаслідок проведення закупівлі у системі електронних закупівель.</p> <p>По напрямку "Здійснення з 1 вересня до 31 грудня 2020 р. додатк. установчих постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2020 р. № 610 "Денні питання оплати праці медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я", медичним та іншим працівникам закладів охорони здоров'я комунальної форми власності (крім лікарів та/або команд первинної медичної допомоги), які не надають медичних послуг за програмою медичних гарантій" виникли економія за рахунок зменшення нарахування доплат за фактично відпрацьований час, який зменшився за рахунок відпуску, лікарських та здійснення нарахувань на оплату праці працівників, які здійснюють нарахувань на оплату праці працівників, які мають інвалідність.</p> <p>По напрямку "Забезпечення закладів охорони здоров'я, які здійснюють заготівлю, переробку, зберігання донорської крові та її компонентів, розхідники матеріалів для тестування на виявлення антитіл до коронавірусу SARS-CoV-2" виникли економія за рахунок того, що фактична вартість придбаних розхідних матеріалів для тестування на виявлення антитіл до коронавірусу SARS-CoV-2 виявилась меншою від запланованої.</p>											
в т. ч.											
1.1	Заготівля і переробка донорської крові	41641,7	0,0	41641,7	40973,0	0,0	40973,0	-668,7	0,0	-668,7	
Відхилення по загальному фонду виникли у зв'язку з економією коштів по енергетоскоп, нарахування на заробітну плату працівників, які мають інвалідність, по продуктах харчування донорів.											
1.2	Здійснення заходів щодо забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері пожежної безпеки у закладах охорони здоров'я та медичної освіти	837,5	1060,4	1897,9	810,5	1054,7	1865,1	-27,0	-5,7	-32,7	
Виникла економія внаслідок проведення закупівлі у системі електронних закупівель.											
1.3	Здійснення з 1 вересня до 31 грудня 2020 р. додатк. установчих постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2020 р. № 610 "Денні питання оплати праці медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я", медичним та іншим працівникам закладів охорони здоров'я комунальної форми власності (крім лікарів та/або команд первинної медичної допомоги), які не надають медичних послуг за програмою медичних гарантій	2179,0	0,0	2179,0	1844,7	0,0	1844,7	-334,3	0,0	-334,3	
Виникли економія за рахунок зменшення нарахування доплат за фактично відпрацьований час, який зменшився за рахунок відпуску, лікарських та здійснення нарахувань на оплату праці працівників, які мають інвалідність.											
1.4	Забезпечення закладів охорони здоров'я, які здійснюють заготівлю, переробку, зберігання донорської крові та її компонентів, розхідники матеріалів для тестування на виявлення антитіл до коронавірусу SARS-CoV-2	1535,4	0,0	1535,4	1525,0	0,0	1525,0	-10,4	0,0	-10,4	
Виникли економія за рахунок того, що фактична вартість придбаних розхідних матеріалів для тестування на виявлення антитіл до коронавірусу SARS-CoV-2 виявилась меншою від запланованої.											

5.2 "Виконання бюджетної програми за джерелами надходжень спеціального фонду":

№ з/п	Пояснення	(тис. грн.)		
		План з урахуванням змін	Виконано	Відхилення
1.	Запиток на початок року	x	0,0	x
	в т. ч.			
1.1	власних надходжень	x	0,0	x
1.2	інших надходжень	x	0	x
Пояснення причини невиконання запитку надходжень спеціального фонду, в т. ч. власних надходжень бюджетних установ та інших надходжень, на початок року:				
2.	Надходження	1060,4	1054,7	-5,7
	в т. ч.			
2.1	власні надходження	0,0	0,0	0,0
2.2	надходження позик	0	0	0,0
2.3	повернення кредитів	0	0	0,0
2.4	інші надходження	1060,4	1054,7	-5,7
Виникли економічні ускладненні проведення аудиту в сфері електронних закупівель.				
3.	Запиток на кінець року	x	0	
	в т. ч.			
3.1	власних надходжень	x	0	
3.2	інших надходжень	x	0	

Пояснення причини невиконання запитку надходжень спеціального фонду, в т. ч. власних надходжень бюджетних установ та інших надходжень, на кінець року:

5.3

"Виконання результативних показників бюджетної програми за напрямками використання бюджетних коштів":

№ з/п	Показники	Затверджено паспортом бюджетної програми			Використано			Відхилення			
		загальний фонд	спеціальний фонд	резом	загальний фонд	спеціальний фонд	резом	загальний фонд	спеціальний фонд	резом	
Заготівля і неробоча донорської крові та виробничого пресираним крові											
1.	затрат										
	кількість закладів	2	0	2	2	0	2	0	0	0	0
	кількість штатних одиниць	367,25	0	367,25	343	0	343	-24,25	0	0	-24,25
Зменшення кількості штатних одиниць в КНП "Співачі переливання крові м. Маріуполь" у зв'язку з оптимізацією штатів з метою раціонального використання коштів.											
2.	продукту										
	обсяг заготівлі крові	11 965	0	11965	10428	0	10428	-1537	0	0	-1537
	обсяги одержаних компонентів крові	5 287	0	5287	4386	0	4386	-901	0	0	-901
	кількість закладів, яким поставлено компоненти крові	49	0	49	49	0	49	0	0	0	0
Фактичні обсяги заготівлі крові та одержаних компонентів крові менше обсягів, затверджених у паспорті бюджетної програми, у зв'язку зі зниженням донорської активності через пандемію COVID-19, спричинену коронавірусом SARS-CoV-2, та введення карантину.											
3.	ефективності										
	кількість заготовленої продукції на одну штатну посаду	33	0	33	30	0	30	-2	0	0	-2
	середні витрати на 1 л продукту	3662	0	3662	4106	0	4106	444	0	0	444
Фактична кількість заготовленої продукції на одну штатну посаду менше кількості заготовленої продукції на одну штатну посаду у зв'язку з невиконанням плану по заготівлі крові у зв'язку зі зниженням донорської активності через пандемію COVID-19, спричинену коронавірусом SARS-CoV-2, та введення карантину.											
4.	якості										
	динаміка кількості заготовленої продукції порівняно з минулим роком	2,3	0,0	2,3	-10,8	0,0	-10,8	-13,1	0,0	0,0	-13,1

динаміка кількості заготовленої продукції на одного працівника	3,2	0,0	3,2	-6,5	0,0	-6,5	-9,7	0,0	-9,7
--	-----	-----	-----	------	-----	------	------	-----	------

Фактична динаміка кількості заготовленої продукції порівняно з минулим роком менше динаміки кількості заготовленої продукції порівняно з минулим роком, затвердженої у паспорті бюджетної програми, у зв'язку зі зменшенням фактичного обсягу заготовленої продукції у зв'язку зі зниженням донорської активності через пандемію COVID-19, спричинену коронавірусом SARS-CoV-2, та введення карантину. Фактична динаміка кількості заготовленої продукції на одного працівника менше динаміки кількості заготовленої продукції на одного працівника, затвердженої у паспорті бюджетної програми, у зв'язку зі зменшенням фактичного обсягу заготовленої продукції у зв'язку зі зниженням донорської активності через пандемію COVID-19, спричинену коронавірусом SARS-CoV-2, та введення карантину.

Оцінка відповідності фактичних регулятивних показників процесним вилаткам за напрямом використання бюджетних коштів, спрямованих на досягнення цих показників.

Касові вилатки за 2020 рік за напрямом "Заготівля і переробка донорської крові" по загальному фонду становлять 40972998,68 грн., що на 668675,46 грн. менше від вилатків, затверджених у паспорті бюджетної програми, та складають 98,4 відсотків від річного плану. Відхилення фактичних показників від планових за результатами 2020 року по загальному фонду в сумі 668675,46 грн. пояснюється економією коштів по енергоносіях, нарахуванням на заробітну плату працівників, які мають інвалідність, по продуктах харчування донорів. В цілому за напрямом "Заготівля і переробка донорської крові" зменшилася обсяг заготівлі крові та обсяги одержаних компонентів крові у зв'язку з невиконанням планових завдань через зниження донорської активності через пандемію COVID-19, спричинену коронавірусом SARS-CoV-2, та введення карантину. Фактичні середні витрати на 1 літр продукту збільшилися за рахунок зменшення фактичного обсягу заготовленої продукції.

Здійснення заходів щодо забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері пожежної безпеки у закладах охорони здоров'я та медичної освіти										
1.	продукту									
	Кількість каскадів охорони здоров'я, в яких наявність усунення виявлених порушень у сфері пожежної безпеки	1	1	1	1	1	1	1	0	0

Пояснення щодо причини розбіжностей між фактичними та затвердженими регулятивними показниками

2.	ефективності									
	Середні вилатки на здійснення заходів щодо забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері пожежної безпеки в 1 закладі охорони здоров'я	837,5	1060,4	1897,9	810,5	1054,7	1865,1	-27,0	-5,7	-32,7

Зменшення фактичних вилатків від затверджених виникло в результаті проведення процедури закупівлі через систему ПРОЗОРРО

Оцінка відповідності фактичних регулятивних показників процесним вилаткам за напрямом використання бюджетних коштів, спрямованих на досягнення цих показників

Касові вилатки за 12 місяців 2020 року за напрямком "Забезпечення заходів щодо забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері пожежної безпеки у закладах охорони здоров'я та медичної освіти" складають по загальному фонду 810465,55 грн. що на 27029,45 грн. менше ніж затверджено, по спеціальному фонду складають 1054680,00 грн., що на 5720,00 грн. менше ніж затверджено. Протягом 2020 року в КНП "Станція переливання крові м.Криваторська" здійснені заходи щодо забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері пожежної безпеки, а саме - придбано засоби індивідуального захисту, здійснені послуги з проектування, встановлення та здійснення технічного нагляду за виконанням робіт по встановленню протипожежної сигналізації та інші послуги щодо забезпечення пожежної безпеки.

Придбано та встановлено пучонапалогашення на місці безпосередньої експлуатації обладнання та матеріалів системи електропостачання (дизельна генераторна установка, джерела безперебійного живлення). Економія по загальному і спеціальному фондам склалися внаслідок проведення закупівлі у системі електронних закупівель. Придбано 4 одиниці обладнання.

Здійснення з 1 вересня до 31 грудня 2020 р. доплат, устаноєчених постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2020 р. № 610 "Деякі питання оплати праці медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я", медичним та іншим працівникам закладів охорони здоров'я комунальної форми власності (крім лікарів та/або команд першої медичної допомоги), які не надають медичних послуг за програмною медичних гарантій

1.	продукту			Кількість фактично зайнятих штатних одиниць, по яких здійснюється доплата, устаноєчених постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2020 р. № 610 "Деякі питання оплати праці медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я", медичним та іншим працівникам закладів охорони здоров'я комунальної форми власності (крім лікарів та/або команд першої медичної допомоги), які не надають медичних послуг за програмною медичних гарантій															
				185,000		185,000	180,75			180,75		-4,25		0,00		-4,25			
2.	ефективності			Середньомісячний розмір доплат на 1 фактично зайняту штатну одиницю, устаноєчених постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2020 р. № 610 "Деякі питання оплати праці медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я", медичним та іншим працівникам закладів охорони здоров'я комунальної форми власності (крім лікарів та/або команд першої медичної допомоги), які не надають медичних послуг за програмною медичних гарантій															
				2944,6		2944,6	2551,4			2551,4		-393,1		0,0		-393,1			

Фактичний середньомісячний розмір доплат на 1 фактично зайняту штатну одиницю менше середньомісячного розміру доплат на 1 фактично зайняту штатну одиницю у зв'язку з економією за рахунок зменшення нарахування доплат за фактично відпрацьованим часом, який зменшився за рахунок відпусток, лікарняних та здійснення нарахувань на оплату праці працівників, які мають інвалідність.

Оцінка відповідності фактичних результативних показників проведення витраток за напрямом використання бюджетних коштів, спрямованих на досягнення цільових показників Касові витрати за 2020 рік за напрямом "Забезпечення закладів охорони здоров'я, які здійснюють заголюю, переробку, зберігання донорської крові та її компонентів, розхідними матеріалами для тестування на виявлення антитіл до коронавірусу SARS-CoV-2" по загальному фонду становлять 1525000,00 грн., що на 10400,00 грн. менше від витратів, затверджених у п'ятому бюджетній програмі, та складають 99,3 відсотків від річного плану.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2020 р. № 1099 "Про виділення коштів для забезпечення здійснення деяких заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2" КНП "Станиця переливання крові м.Кропивницький" надава субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення здійснення деяких заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, за рахунок коштів, виділених з фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками у сумі 1535400,00 гривень для забезпечення розхідними матеріалами для тестування на виявлення антитіл до коронавірусу SARS-CoV-2. Виділення фактичних показників від планових за результатами 2020 року по загальному фонду в сумі 10400,00 грн. повною мірою здійснено за рахунок того, що фактична вартість придбаних розхідних матеріалів нижче від запланованої.

¹ Затвердженою усім напрямом використання бюджетних коштів, затверджених паспортом бюджетної програми.

5.4 "Виконання показників бюджетної програми порівняно із показниками попереднього року":

№ з/п	Показники	Попередній рік			Звітний рік			Відхилення виконання (у відсотках)		
		загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом
	Витрати (падані кредитів)	42029,6	3390,1	45419,7	45153,1	1054,7	46207,8	7,4	-68,9	-61,5
Збільшення обсягів проведених витрат порівняно із аналогічними показниками попереднього року по загальному фонду обумовлено появою нових заходів у 2020 році. Зменшення обсягів проведених витрат порівняно із аналогічними показниками попереднього року по спеціальному фонду в частині деяких надходжень обумовлено збільшенням обсягів охорони здоров'я організаційно-правової форми господарювання та залучення до органів казначейства.										
	в т. ч.									
	Заготівля і переробка донорської крові та виробництво препаратів крові	42029,6	3390,1	45419,7	40973,0	0,0	40973,0	-2,5	-100,0	-102,5
Зменшення обсягів проведених витрат порівняно із аналогічними показниками попереднього року по загальному фонду обумовлено економією коштів по оплаті праці, енергоносіях. Зменшення обсягів проведених витрат порівняно із аналогічними показниками попереднього року по спеціальному фонду в частині деяких надходжень обумовлено збільшенням обсягів охорони здоров'я організаційно-правової форми господарювання та залучення до органів казначейства.										
1	Заграт									
	кількість закладів	2	0	2	2	0	2	0	0	0
	кількість штатних одиниць	377,00	0	377,00	343,00	0,00	343,00	-9,0	0,0	-9,0
2	Продукту									
	обсяг заготівлі крові	11691	0	11691	10428	0	10428	-10,8	0,0	-10,8

	обсяги одержаних компонентів крові	4941	0	4941	4386	0	4386	-11,2	0,0	-11,2
	кількість закладів, яким поставлено компоненти крові	49	0	49	49	0	49	0,0	0,0	0,0
3	Ефективності									
	кількість заготовленої продукції на одну штатну посаду	31	0	31	30	0	30	-2,0	0,0	-2,0
	середні витрати на 1 л продукту	3885	0	3885	4106	0	4106	5,7	0,0	5,7
4	Якості									
	динаміка кількості заготовленої продукції порівняно з минулим роком,	-6	0	-6,0	-10,8	0	-10,8	-4,8	0,0	-4,8
	динаміка кількості заготовленої продукції на одного працівника,	-6	0	-6,0	-6,5	0	-6,5	-0,5	0,0	-0,5

У порівнянні з 2019 роком зменшилась кількість закладів - з 2020 року зменшення кількості штатних одиниць відбулось у зв'язку з оптимізацією КЛШУ «Станція переливання крові м.Маріуполь». Зменшення показників продукту, ефективності, якості у порівнянні з 2019 роком відбулось у зв'язку зі зникненням донорської активності через пандемію COVID-19, спричиненому коронавірусом SARS-CoV-2 та введенням карантину.

Здійснення заходів щодо забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері пожежної безпеки у закладах охорони здоров'я та медичної освіти										
Збільшення обсягів проведених виплаткв порівняно із відповідними показниками попереднього року по спеціальному фонду у зв'язку з тим, що данні заход виконено у 2020 році										
1	продукту									
	Кількість закладів охорони здоров'я, в яких планується усунювання вказаних порушень у сфері пожежної безпеки	0	0	0	1	1	1	100	100	100
2	ефективності									
	Середні виплатки на здійснення заходів щодо забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері пожежної безпеки в 1 закладі охорони здоров'я	0	0	0	810,5	1054,7	1865,1	100,0	100,0	100,0
Пов'язані збільшилися у зв'язку з тим, що данні заход виконено у 2020 році										
Здійснення з 1 вересня до 31 грудня 2020 р. деплат, установаданих постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2020 р. № 610 " Деякі питання оплати праці медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я", медичним та іншим працівникам закладів охорони здоров'я конульцальної форми власності (крім лікарів та/або команд неравнинної медичної допомоги), які не надають медичних послуг за програмою медичних гарантій										
		0	0	0	1844,7	0,0	1844,7	100,0	0,0	100,0

Збільшення обсягів проведених аналізів порівняно із відповідними показниками попереднього року по спеціальному фонду у зв'язку з твм, що данні захід включено у 2020 році										
1	продукту									
1	Кількість фактично зайнятих штатних одиниць, по яких здійснюється доплата, установлені постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2020 р. № 610 "Деякі питання оплати праці медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я", медичним та іншим працівникам закладів охорони здоров'я комунальної форми власності (крім лікарів та/або команд перинатної медичної допомоги), які не надають медичних послуг за програмною медичною гарантією	0,00	0	0,00	180,75	0,00	180,75	100,0	0,0	100,0
2	ефективності									
Середньомісячний розмір доплат на 1 фактично зайняту штатну одиницю, установлених постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2020 р. № 610 "Деякі питання оплати праці медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я", медичним та іншим працівникам закладів охорони здоров'я комунальної форми власності (крім лікарів та/або команд перинатної медичної допомоги), які не надають медичних послуг за програмною медичною гарантією										
		0		0	2551,4	0,0	2551,4	100,0	0,0	100,0
Показники збільшилися у зв'язку з твм, що данні захід включено у 2020 році										
Забезпечення закладів охорони здоров'я, які здійснюють діяльність заготівлю, переробку, зберігання донорської крові та її компонентів, розхідними матеріалами для тестування на виявлення антитіл до коронавірусу SARS-CoV-2										
		0		0	1525,0	0,0	1525	100,0	0,0	100,0
Збільшення обсягів проведених аналізів порівняно із аналогічними показниками попереднього року по спеціальному фонду у зв'язку з твм, що данні захід включено у 2020 році										
1	продукту									
	Кількість закладів охорони здоров'я, які здійснюють заготівлю, переробку, зберігання донорської крові та її компонентів, які необхідно забезпечити розхідними матеріалами для тестування на виявлення антитіл до коронавірусу SARS-CoV-2	0		0	1	0	1	100,0	0,0	100,0
2	ефективності									
Середні видатки на забезпечення розхідними матеріалами для тестування на виявлення антитіл до коронавірусу SARS-CoV-2 одного закладу охорони здоров'я, який здійснює заготівлю, переробку, зберігання донорської										
		0		0	1525	0,0	1525	100,0	0,0	100,0

Показники збільшилися у зв'язку з твм, що данні захід включено у 2020 році

5.5 "Виконання інвестиційних (проектів) програм":

Код	Початки		Затятий обсяг фінансування проекту (програми), всього	План на звітний період з урахуванням змін	Виконано за звітний період	Відхилення 6 - 5 - 4	Виконано всього	Затяжок на на майбутні періоди 8 - 3 - 7
	1	2						
Надходження								
Бюджет розвитку за джерелами			X				X	X
Надходження зі спеціального фонду бюджету розвитку (бюджету розвитку)			X				X	X
Запозичення до бюджету			X				X	X
Інші джерела			X				X	X
<i>Пов'язана з цю групою відхилення фактичних надходжень від планового показника</i>								
2							X	X
Видатки бюджету розвитку							X	X
<i>Пов'язана з цю групою відхилення касових видатків від планового показника</i>								
2.1								
Всього за інвестиційними проектами								
<i>Інвестиційний проект (програма) 1</i>								
<i>Пов'язана з цю групою відхилення фактичних надходжень від касових видатків</i>								
Напряму спрямування коштів (об'єкт) 1								
Напряму спрямування коштів (об'єкт) 2								
...								
<i>Інвестиційний проект (програма) 2</i>								
<i>Пов'язана з цю групою відхилення касових видатків на виконання інвестиційного проекту (програми) 2 від планового показника</i>								
Напряму спрямування коштів (об'єкт) 1								
Напряму спрямування коштів (об'єкт) 2								
...								
2.2							X	X
Капітальні видатки з утримання бюджетних установ			X				X	X

5.6 "Наявність фінансових порушень, за результатами контрольних заходів":

Фінансових порушень не виявлено

5.7 "Стан фінансової дисципліни":

Кредиторська, дебіторська зборгованість відсутня

6 Узагальнений висновок щодо:

актуальності бюджетної програми _____ Лікувальні заклади області з надання послуг з трансфузії компонентів забезпечені в повному обсязі. Дана бюджетна програма є актуальною для подальшої реалізації.

ефективності бюджетної програми _____ Забезпечено заготівлю, переробку і зберігання донорської крові та її компонентів _____

корисності бюджетної програм _____ Програма забезпечує рівноправний та своєчасний доступ громадян до якісних та безпечних компонентів крові у необхідній кількості _____

довгострокових наслідків бюджетної програми _____ Бюджетна програма є довгостроковою. її реалізація забезпечить населення області компонентами крові, так як альтернативи гемотрансфузійної допомоги під час оперативних втручань та лікування деяких захворювань немає _____

Заступник директора департаменту-начальник управління економіки та фінансів департаменту охорони здоров'я обласдержадміністрації

_____ (підпис)

_____ Олена ПІВНЕНКО
(ініціали та прізвище)